

Asia: VN/13615/2019

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi.

Alle on listattuna muutamia poimintoja asioista, joihin kiinnitimme huomiota strategialuonnosta lukiessamme.

- Strategialuonnoksessa käytettävään termistöön ehdotetaan joiltain osin tehtävän tarkennuksia. Tiivistelmässä puhutaan välillä tieliikennekuolemista ja välillä liikennekuolemista. Voisiko tässä tarkentaa, kumpaan esimerkiksi nollavisio kohdistuu. Muuten johdannossa korostetaan kuitenkin liikennekuolemien vähentämistä kaikissa liikennemuodoissa (joka ymmärtääksemme käsittää myös esimerkiksi raideliikenteen, vesiliikenteen ja ilmailiikenteen). Johdannossa puhutaan välillä tieliikenteestä ja sen turvallisuudesta ja välillä liikennejärjestelmän turvallisuudesta.
- Kohdassa 6.2 puhutaan siitä, että päätöksenteon on perustuttava tietoon. Esillä olevien perustietojen keruun lisäksi tulisi panostaa tutkimukseen, jotta päätökset voisivat perustua tutkittuun tietoon erilaisista keinoista parantaa turvallisuutta ja niiden todellisesta turvallisuuspotentiaalista. Lisäksi toimenpidelistalla ei näkynyt yhtään toimenpidettä, joka olisi liittynyt tutkimuslaitosten tai yliopistojen tekemään liikenneturvallisuustutkimukseen. Eikö tutkimuslaitoksilla tai yliopistoilla nähdä olevan roolia liikenneturvallisuustiedon tuottamisessa tulevaisuudessa? Tämä kohta liittyy myös keskeisesti luonnoksen mainintaan, että kaikkien toimijoiden liikenneosaamista on kehitettävä. Kohdassa 6.2 myös sanotaan, että 'Kaikilla tasoilla on hyödynnettävä enemmän ja syvällisemmin tietoa liikenneturvallisuudesta ja tehtävä päätöksiä tietopohjaisesti'. Voisiko tähän tarkentaa, mitä tieto liikenneturvallisuudesta käytännössä tarkoittaa?

Tämänhetkinen muotoilu hyvin yleisellä tasolla eikä sen sisältö ole kovin selkeä. Esim. tietoa vallitsevasta liikenneturvallisuuksilanteesta? Tietoa tapahtuneiden onnettomuuksien ominaisuuksista ja onnettomuuksien tapahtumiseen vaikuttavista tekijöistä? Tietoa eri liikenneturvallisuuksitoimenpiteiden tehokkuudesta? Tietoa uusista (ja innovatiivisista) liikenneturvallisuuksitoimenpiteistä? Tietoa muiden maiden hyvistä käytännöistä liikenneturvallisuuden parantamiseksi? Kohdassa 6.2 kohdassa puhutaan myös siitä, että 'Nopea ja täsmällinen tiedonkulku mahdollistaa liikenneturvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteutuksen kustannustehokkaasti'. Nopea ja täsmällinen tiedonkulku mahdollistaa aikaisen puuttumisen liikenneturvallisuuksiongelmiin. Mutta voidaanko sanoa, että se mahdollistaa toimenpiteiden toteutuksen kustannustehokkaasti?

- Kehitystyössä viitataan HILMO-järjestelmään. Tutkijoiden näkökulmasta HILMO-aineiston tulisi olla tutkimuksen käytettävissä kustannuksitta (nyt ei ole). Lisäksi jalankulkijoiden liukastumisonnettomuuksien tilastointia ja ennaltaehkäisyä pitäisi kehittää muun liikenneturvallisuuden kehittämisen ohella.
- Vakavimpien (tutkijalautakuntien tutkimien) onnettomuuksien yhteydessä tulisi kirjata myös ajoneuvossa olleet turvajärjestelmät, niiden status onnettomuushetkellä (ja sitä ennen), sekä mahdollinen myötävaikutus tai ennaltaehkäisy onnettomuustilanteessa.
- Tilastoinnissa pitäisi uudet liikkumistavat ottaa huomioon: esimerkiksi erilaiset sähköiset kulkutavat (potkulaudat). Lisäksi mm. Polkupyöräonnettomuuksissa sähköpolkupyörät olisi hyvä kirjata erikseen.
- Uusien teknisten järjestelmien ja uusien liikennesääntöjen "opetus" kuljettajille. Kuinka varmistetaan, että kerran ajokortin suorittaneet päivittävät osaamistaan uuden tekniikan ja uusien liikennesääntöjen mukaisesti?

Hyrynen Karl
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Silla Anne
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy